

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci nezletilého žalobce **M. K.**, zastoupeného zákonnou zástupkyní H. K., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí se sídlem v Praze 2**, Na Poříčním právu 1, o příspěvek na péči, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2014, čj. MPSV-UM/9360/14/4S-KHK, t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2014, čj. MPSV-UM/9360/14/4S-KHK a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v Hradci Králové ze dne 19. 5. 2014, čj. 130920/14/TU se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný správní orgán zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí orgánu I. stupně, kterým nebyl žalobci přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku – pořízení motorového vozidla. Včasou žalobou se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, v žalobě se uvádí, že hodnocení zdravotního stavu nezletilého je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů. V rámci správního řízení nebylo vzato v potaz, že nezletilého žalobce nelze dopravovat ve veřejných dopravních prostředcích, nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Je proto

navrhováno zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Ve vyjádření ze dne 21. 11. 2014 zákonná zástupkyně žalobce uvádí, že stav syna byl hodnocen v rozporu s každodenní realitou, uvádí se, že zdravotní stav syna je posuzován od šesti let věku, ovšem dle doložených anamnéz vznikl již těžkým porodem – přidušením a zdlouhavým použitím vakuumextrátoru, kdy lékaři zanedbali průběh porodu. Stav syna trvá od jeho narození, vyžaduje 24 hodinovou péči a dohled. Nelze ho dopravovat ve veřejných dopravních prostředcích. V základní anamnéze je uvedeno různé množství vyšetření od narození, i přesný popis vyšetření a následků, kdy žalobce byl uveden až na nejnižší možnou bytostní úroveň. Zákonná zástupkyně žalobce navrhovala výslech K., která zná zdravotní stav syna, který je od narození dlouhodobě nepříznivý a s těžkou vadou, bez pravděpodobného zlepšení. Zástupkyně dále uvádí, že jí nebylo možné nahlédnout do spisové dokumentace, neboť není, s ohledem na stálou nutnou péči o syna, schopna kamkoliv cestovat. Situace nezletilého je zdravotně i sociálně velmi vážná. Zákonná zástupkyně pak v přípisu ze dne 6. 3. 2015 omluvila svoji nepřítomnost u jednání soudu, nařízeného na den 16. 3. 2015 a navrhla provedení dalšího výslechu svědka, a to L.H., klinického psychologa.

Z písemného vyjádření žalovaného správního orgánu ze dne 27. 10. 2014 plyne, že žalovaný si pro účely odvolacího řízení vyžádal posudek o zdravotním stavu žalobce od Posudkové komise MPSV. Tato měla k dispozici posudkový spis OSSZ Trutnov, zdravotní dokumentaci ošetřující lékařky B., lékařské nálezy ošetřující psychiatricky K. z 8. 5. 2013 a 16. 4. 2014, psychologický nález S. z 21. 6. 2013 a psychologický nález H. z 24. 3. 2014. PK dospěla po prostudování dokumentace k závěru, že u žalobce dominuje těžká porucha schopnosti sociálního kontaktu vůči cizím osobám, diferencovaný kontakt vůči rodičům byl zachován se škálou sociálně-emočních dovedností, přítomny stereotypní a ulpívavé zájmy, rozumové schopnosti. Intelkt byl posuzován v šesti letech věku a hodnocen v pásmu hlubokého podprůměru až lehké mentální retardace, aktuálně byl intelektový výkon odhadem stanoven v pásmu střední mentální retardace (žalobce se dosud nezdařilo vyšetřit testovými metodami). Jedná se o závažnou duševní poruchu, která však nesplňuje posudková kritéria příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Dle aktuálních platných právních předpisů objektivizovaná tíže postižení musí naplnit taxativní posudkové kritérium, uvedené v příloze zákona č. 329/2011 Sb., části I. bod 4 písm. b), tj. těžkou nebo hlubokou mentální retardaci a stavy na rozhraní těžké mentální retardace, to znamená vrozenou nebo raně získanou poruchu intelektu. PK hodnotila dokumentaci, kterou měla k dispozici, jako dostatečnou pro posouzení zdravotního stavu, nadto žalovaný uvádí, že vzhledem k diagnóze dětského autismu s těžkou symptomatikou je žalobce obtížně vyšetřitelný. Jako postup, souladný se zákonem pak žalovaný ve věci nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku shledává postup, kdy zdravotní stav musí být zhodnocen odborným posudkovým lékařem, z něhož pak žalobce – úřad – vychází. Žalobce byl pro účely příspěvku na zakoupení motorového vozidla posuzován již v minulosti v r. 2003 a v r. 2009, se závěrem, že je občanem těžce zdravotně postiženým a příspěvek mu byl přiznán. Důvod současného nepřiznání pak nespočívá ve změně jeho zdravotního stavu, ale ve změně právní úpravy a posudkových kritérií. Žalobce byl v průběhu celého správního řízení řádně informován o možnostech vyjádření se k podkladům, námitky byly zhodnoceny, PK hodnotila i lékařské nálezy, předložené žalobcem. Zákonná zástupkyně nahlížela do spisu dne 7. 5. 2014 a podala námitky. Povinnost zaslání písemných podkladů správní orgán nemá. Žalovaný je přesvědčen, že stav žalobce řádně posoudil,

v souladu se zákonem, své rozhodnutí řádně odůvodnil a navrhuje proto zamítnutí žaloby.

Při jednání soudu dne 16. 3. 2015 soud konstatoval, že v daném případě jsou naplněny podmínky ust. § 49 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s., tedy, že bude jednáno v nepřítomnosti řádně předvolané a omluvené zákonné zástupkyně žalobce, návrh na výslech navržených svědků soud pro nadbytečnost zamítl - § 120 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. Pověřená pracovnice žalovaného plně odkázala na písemné vyjádření ze dne 27. 10. 2014, zdůraznila, že došlo ke změně posudkových kritérií co do podmínek nároku na příspěvek na motorové vozidlo. Žalovaný je po provedeném řízení přesvědčen o správnosti svého rozhodnutí, toto je v souladu se zákonem a zdravotním stavem posuzovaného. Správní orgán proto trvá na návrhu zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Ze správního spisu soud konstatoval, že žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo - žalobce podal Úřadu práce ČR dne 5. 3. 2014, posudkový lékař OSSZ v Trutnově vyhotovil posudek o zdravotním stavu žalobce dne 22. 4. 2014. K dispozici měl nález ošetřujícího lékaře L. z Trutnova ze 7. 4. 2014, nález S. – SPC Náchod ze dne 21. 6. 2013, nález H. – psychologická ambulance Trutnov ze dne 24. 3. 2014, psychiatrický nález K. – RIAPS Trutnov ze dne 8. 5. 2013 a 16. 4. 2014. V posudku stojí, že u žalobce se jedná o autismus nízkofunkční s extrémním autistickým chováním, s výrazně vyznačenou plnou symptomatikou, s plnou závislostí na péči okolí a s nepříznivou prognózou, s velmi omezenými adaptačními schopnostmi s vysokou hladinou úzkostnosti, s rozumovými schopnostmi v pásmu hlubokého podprůměru až lehké mentální retardace, nyní již aktuálně až střední mentální retardace, dále se pak jedná o VDT-skoliotický postoj. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož podkladem je nízkofunkční autismus s extrémním autistickým chováním, aktuálně klinický psycholog odhaduje intelektový výkon z observace a na základě školních výsledků domácího vyučování na pásmo již střední mentální retardace. Vzhledem k tomu, že nejsou naplněny podmínky zdravotního postižení, uvedeného v části I, bod 4 přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., nejsou splněny podmínky pro účely příspěvku na pořízení motorového vozidla. Dne 19. 5. 2014 bylo v tomto smyslu vydáno rozhodnutí ÚP ČR – krajská pobočka v Hradci Králové, kontaktní pracoviště Trutnov.

O podaném odvolání žalobce pak rozhodovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí v Praze, referát odvolání a správní agendy Královéhradeckého kraje, Hradec Králové, který vydal rozhodnutí dne 29. 8. 2014, a, jak výše uvedeno, odvolání zamítl a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil. V odvolacím řízení správní orgán těžil zejména z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 13. 8. 2014. V posudku se uvádí, že u žalobce se jedná o pervazivní vývojovou poruchu – dětský autismus nízkofunkční, těžkou formu onemocnění s extrémním autistickým chováním, intelektový výkon odhadem v pásmu střední mentální retardace (dosud se nezdařilo vyšetřit testovými metodami). Dle vyšetření APLA ve věku 6 let 5 měsíců rozumové schopnosti orientačně v pásmu hlubokého podprůměru až lehké mentální retardace, vadné držení těla. Jak lékařský nález praktické lékařky B. ze 7. 4. 2014, tak psychologický nález SPC Náchod – S. z 21. 6. 2013 charakterizují problémy v chování žalobce tak, že v batolecím věku vyšetřen pro atypické chování psychologem, v dětském psychiatrem, s diagn. autismu, do školy

nechodí, učí se doma, má komunikační problémy, nemluví s cizími lidmi, nechce chodit na vyšetření, školní docházka nemožná, prohlídky někdy nebylo možno realizovat, odmítal i vystoupit z auta. Extrémně těžká sociální nepřizpůsobivost, má panické stavy při vstupu do cizích budov, při setkání s cizími lidmi, velmi problematické je jakékoliv lékařské ošetření, docházení do školy, jízda ve veřejných dopravních prostředcích, pobyt v cizím prostředí. Pokud k takovému pobytu či kontaktu dojde, následuje u žalobce období těžké deprese spojené s odmítáním jídla.... Není schopen si dát věci do logických souvislostí..... Psycholožka byla na návštěvě doma, žalobce se nepřiblížil na vzdálenost kratší než několik metrů.... Schopnost sociální adaptace velmi těžce narušena. PK mj. uvádí, že matka žalobce hodnotí stav jako trvalý, prakticky od narození. PK uzavřela, že intelekt je hodnocen pouze odhadem, z observace a na základě výsledků domácího vyučování na úrovni pásma střední mentální retardace – vývojový koeficient 48. Vzhledem k tomu, že nejde o osobu s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, uvedenou v příloze k zákonu č. 329/2011 Sb., v bodě 1 písm. a), b), d) až i) a l), nejde o těžkou nebo hlubokou mentální retardaci, uvedenou v písm. b) bodu 4 části I téže přílohy, podmínky pro poskytnutí příspěvku na motorové vozidlo nejsou naplněny.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná.

Zákon č. 329/2011 Sb. v platném znění upravuje v § 9 odst. 2 nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému, který má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí nebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Odst. 3 pak upravuje pojem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pro účely tohoto zákona, kterým je nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy trvá déle než 1 rok. Odst. 4 pak co do podmínek, odůvodňujících přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, odkazuje na přílohu tohoto zákona.

V Příloze k tomuto zákonu jsou upravena zdravotní postižení odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání. Dle bodu 4 písm. b) je zdravotním postižením odůvodňujícím přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla uvedena těžká nebo hluboká mentální retardace a stavy na rozhraní těžké mentální retardace. Soud se velice pečlivě zabýval přezkoumáním dané věci a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného, ani rozhodnutí orgánu I. stupně nemůže seriózně obstát. V dané věci je totiž nepochybné, že zdravotní stav žalobce a jeho tíže byla určena posudkovými lékaři toliko na základě určitého odhadu, který však v soudním přezkumu není možné postavit napevno. V takovém případě, kdy zdravotní stav není možné jednoznačně a seriózně určit, tedy je možná určitá míra pochybností, se musí soud přiklonit ve prospěch žalobce. Správní orgán je v takovém případě povinen zabezpečit znalecké zhodnocení věci, zřejmě spojené s hospitalizací pacienta, za účelem jasného, srozumitelného, jednoznačného a přezkoumatelného stanovení diagnózy posuzované osoby, neboť jinak by musel vycházet ze zjištěných skutečností, které vedou v daném případě k logickému závěru, že pokud žalobce trpí těžkým duševním postižením a není schopen dopravy veřejnými dopravními prostředky, má na

příspěvek na motorové vozidlo nárok, i když se jedná o případ vcelku ne zcela typický. Takový případ je pak potřebné, dle přesvědčení soudu, bez dalšího posoudit jako na rozhraní těžké mentální retardace, a to zejména i s ohledem na věk posuzovaného, s odkazem na ust. § 4 cit. zákona, který upravuje situace, kdy je oprávněnou osobou dítě. V takovém případě je orgán, příslušný k rozhodování o dávkách povinen při rozhodování o nároku na dávku a její výši vždy sledovat dosažení nejlepšího zájmu dítěte. V zákoně je u tohoto ustanovení odkaz na čl. 1 Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č. 104/1991 Sb., kde je uvedeno, že pro účely úmluvy se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve. Soud je přesvědčen, že správní orgány pochybily, pokud buď napevno nestanovily zcela přesně stupeň postižení nezletilého žalobce, když právě jeho stupeň je jediným kritériem pro přiznání příspěvku, nebo nezhodnotily na základě všech výše uvedených skutečností veškeré podklady v jeho prospěch. Došlo tak k porušení ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který ukládá správnímu orgánu zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky § 2 téhož. Vzhledem k tomu, že k výkladu zákona a jeho jednotlivých ustanovení je v jednotlivých případech povolán soud, dospěl krajský soud po projednání a přezkoumání věci k závěru, že správní orgány by v dalším řízení měly tento závěr respektovat (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Soud na základě výše popsaného a zjištěného stavu věci tedy zrušil nejen napadené rozhodnutí žalovaného (§ 78 odst. 1 s.ř.s.), ale i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně (§ 78 odst. 3 s.ř.s.) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když soud nepřehlédl, že ve věci úspěšný žalobce prostřednictvím zákonné zástupkyně sice uplatnil nárok na náhradu nákladů řízení, tyto ovšem do rozhodnutí soudu nebyly blíže vyčísleny.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 16. března 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně